

دیابت نوع 1 در کودکان

گروه هدف: والدین

تهیه کنندگان: گروه آموزش به بیمار مرکز

با تایید دکتر قانع فرد (فوق تخصص غدد اطفال)

بازبینی بهار 1404

آماده کردن سرنگ انسولین را خیلی زود یاد می گیرید.

ممکن است ابتدا دلتان نیاید سرنگ را وارد پوست فرزندتان کنید.

از صحیح بودن دوز انسولین اطمینان یابید به خصوص اگر در یک سرنگ دو نوع انسولین را باهم ترکیب می کنید.

تزریق انسولین را تمرین کنید.

قلم های انسولین نیاز به آماده کردن ندارند.

درمان دیابت نوع 1

درمان دیابت نوع 1 انسولین است و قرص های پایین آورنده قند خون هیچ اثری ندارند.

انسولین به دو صورت ویال های شیری و آبکی و به صورت قلم های انسولین مصرف می شود. تعداد تزریق انسولین های قلمی در روز 3-5 بار یا بیشتر و انسولین های ویال 3-2 بار در روز می باشد که باید با میزان کربوهیدرات غذایی تنظیم شود. میزان قند خون باید روزانه حداقل 5-6 نوبت چک شده و ثبت شود و به میزان کربوهیدرات مصرفی هم انسولین تزریق شود.

منبع: درسنامه پرستاری کودکان

مراقب وعده های غذایی فرزندتان باشید:

بهتر است به طور مرتب و منظم با یک متخصص تغذیه ملاقات داشته باشید تا برنامه غذایی مناسب را برای فرزندتان تنظیم کند. مقدار کربوهیدرات مصرفی او را دقیقاً محاسبه کنید و برای وعده های غذایی از انسولین سریع اثر کمک بگیرید و دوز آن را بنا به آنچه فرزندتان در وعده غذایی اش خورده تنظیم کنید.

تزریق انسولین به فرزندتان را راحت تر کنید:

لازم است فرزندتان در طول روز چندین بار انسولین دریافت کند می توانید از راههای زیر استفاده کنید:

- ✓ انسولین را باید به بافت چربی زیر پوست تزریق کرد.
- ✓ تا زمانی که فرزندتان خودش بتواند انسولین را برای خودش تزریق کند شما باید این کار را برای او انجام دهید.
- ✓ تزریق انسولین یکی از کارهای روزمره شما و فرزندتان است.

دیابت نوع 1 (وابسته به انسولین)

این بیماری در کودکان بروز می کند و تا پایان عمر با کودک همراه است. در زمانی ظاهر می شود که پانکراس (لوزالمعده) قدرت تولید و ترشح انسولین را از دست می دهد. هورمون انسولین به سلول های بدن کمک می کند تا قند را برای تولید انرژی مصرف کنند. انسولین همچنین باعث ذخیره قند در بافت عضله ای - ماهیچه ای و سلول های کبدی می شود. بدن برای انتقال قند از خون به سلول ها به هورمون انسولین احتیاج دارد، اگر بدن با کمبود انسولین مواجه شود قند نمی تواند به سلول ها برسد و در نتیجه سلول ها منبع انرژی نخواهند داشت بنابراین قند در جریان خون باقی می ماند و سطح قند خون به تدریج بالا می رود و فرد به دیابت مبتلا می شود.

علائم دیابت نوع 1 در کودکان

هر چقدر هم مراقب تغذیه کودکان باشید ممکن است علائم افزایش یا کاهش قند خون در او بروز کند، بنابراین بهتر است تمام نشانه های نوسان قند خون را به فرزندتان آموزش دهید.

نشانه های افزایش قند خون

کودک گرسنه یا تشنه می شود، تکرر ادرار پیدا می کند، حجم ادرار افزایش می یابد، دیدش تار می شود و با اینکه زیاد غذا می خورد ولی کاهش وزن پیدا می کند. درمان دیابت نوع 1، فقط انسولین است.

نشانه های کاهش قند خون

در موارد خفیف تا متوسط پایین افتادن قند خون علامت های زیر بروز می کند: لرزش دست و احساس لرزش در عضلات، پوست رنگ پریده، عرق سرد، ضربان تند قلب، گرسنگی، بی قراری و گریه، سیاهی رفتن چشمها، خستگی و خواب آلودگی، سردرد و عدم تمرکز. افت قند خون بسیار سریع اتفاق می افتد و ممکن است بعد ورزش یا دریافت انسولین بدون خوردن غذای کافی رخ دهد.

در این مرحله چه باید کرد؟

- باید به سرعت یک غذای شیرین مثل آب میوه، عسل، نصف لیوان آب به همراه 4-5 حبه قند به کودک بدهید.
- بهتر است از شیرینی های جامد استفاده نکنید تا در صورت ایجاد تشنج غذا به راههای هوایی

کودک وارد نشود.

- اگر پس از 10 تا 15 دقیقه کودک احساس بهبودی پیدا نکرد این کار را تکرار نمایید.
- به دنبال بهتر شدن حال کودک باید یک ماده غذایی که قند آن جذب طولانی تری دارد به او بدهید تا دوباره افت قند تکرار نشود.

در موارد افت شدید قند خون علامت های زیر

دیده می شود:

کاهش هوشیاری (بی حسی)، تشنج

در موارد افت شدید قند خون چه باید کرد؟

- به کودک بیهوش نباید از راه دهان غذا یا نوشیدنی بدهید چون وارد ریه شده او را خفه می کند.
- کودک را به یک پهلو خوابانده چانه اش را به سمت پایین بکشید به فوریت های پزشکی خبر بدهید.
- اگر آمپول گلوکاگون در دسترس دارید مقداری از آمپول را طبق دستور پزشک به صورت زیر جلدی یا عضلانی به کودک تزریق کنید.
- در مواردی که گلوکاگون در دسترس نیست می توان از تنقیه محلول گلوکز استفاده کرد.